

Ny studie utkommen om personer med dövblindhets träning av orientering och förflyttning

26 oktober 2023

Foto: Emy Hurtig

I en ny studie har synpedagogen Emy Hurtig, verksam i Region Skåne, undersökt synpedagogers erfarenheter av att använda den nationella standarden för träning av orientering och förflyttning för vuxna personer med dövblindhet. Dövblindhet är en komplex situation där både hörsel och syn är nedsatta i varierande grad. Funktionsnedsättningen påverkar i hög grad individens förmåga att orientera sig och förflytta sig självständigt, vilket innebär en ökad risk för olyckor och minskad delaktighet i samhället.

I studien medverkade tio synpedagoger från åtta olika regioner. Samtliga synpedagoger var kvinnor i varierande åldrar mellan 44 och 64 år. Deras erfarenhet inom orientering och förflyttning varierade mellan tre års erfarenhet till 26 års erfarenhet. Variationer sågs också i deras utbildning inom orientering och förflyttning, där några hade gått avancerade kurser och intensivutbildningar.

I studien framgick det att personer med dövblindhet kan ha svårt att använda hjälpmedel för hörsel och förflyttning på grund av rädsla för stigmatisering. Därför är det av största vikt att personer med dövblindhet får rätt introduktion och träning för att kunna orientera sig och förflytta sig säkert. Gruppen personer med dövblindhet är en heterogen grupp, vilket innebär att insatserna måste anpassas individuellt utifrån varje persons syn- och hörselstatus samt efter deras förmåga att ta emot information.

Det betonades i studien att hur individen kommunicerar spelar en avgörande roll i hur träningen i orientering och förflyttning utformas. Om personen inte kan lyssna och gå samtidigt, eller om de använder taktilt eller visuellt teckenspråk som sätt att kommunicera, måste träningen anpassas stegvis.

Det framkom också att den nationella standarden för orientering och förflyttning inte är utformad med hänsyn till personer med kombinerad syn- och

hörselnedsättning. Det finns forskning som betonar vikten av orientering och förflyttning och användningen av kompletterande hjälpmedel för personer med dövblindhet. Trots det saknas det studier som beskriver hur introduktion och träning av orientering och förflyttning bör genomföras i denna specifika målgrupp. Detta medför att synpedagogerna måste anpassa standarden efter patientens behov, vilket kan leda till varierande kvalitet och säkerhet i träningen.

Sammanfattningsvis påpekar studien att bristen på en tydlig standard för orientering och förflyttning för personer med dövblindhet kan utgöra en risk för patientsäkerheten och vården. Det kan också skapa en osäkerhet och otrygghet bland synpedagogerna i att genomföra träningen på ett likvärdigt sätt till alla patienter. Detta faktum understryker behovet av att utveckla riktlinjer som bättre tar hänsyn till denna specifika målgrupp.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com